

ע"פ (חיפה) 58726-07-18 - החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ נ' מדינת ישראל

ע"פ (חיפה) 58726-07-18 - החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ נ' מדינת ישראל ואח' מחוזי חיפה
ע"פ (חיפה) 58726-07-18

החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד מוטי איצקוביץ ואח'

נגד

1. מדינת ישראל

מכח מינוי היועץ המשפטי לממשלה

2. משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים

ע"י ב"כ עו"ד ליאב מנחם

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[14.11.2018]

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

ב. בר-זיו, שופט

א. אלון, שופט

פסק דין

1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כבוד השופט שלמה בנג'ו) בת"פ 50303-03-17

במסגרתו הורשעה המערערת (הכרעת דין מיום 6.5.18) בעבירות של:

א. אספקת גז שלא על פי תקנים, צווים, מפרטים, היתרים, חבויות, רישיונות ותקנות על פי כל דין - לפי סעיף 6 לצו

הפיקוח על מצרכים ושירותים (הבטחת ההספקה של גז"מ), התשמ"ט-1989 (להלן: "צו הפיקוח").

ב. עבירה לפי סעיף 8א(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי, תשמ"ט-1989) (להלן: "חוק הגז").

עבירה לפי סעיף 8א(ב) לחוק הגז, ועבירה של תחזוקה, התקנה, או הפעלה של מצרך שלא בהתאם לדרישות

שנקבעו לגביה בתקן רשמי (ת"י 158) - לפי סעיף 17א(א)(2) לחוק התקנים, התשי"ג-1953 (להלן: "חוק התקנים").

בית משפט קמא גזר על המערערת (גזר דין מיום 14.6.18) קנס כספי בסך 15,000 ₪, וכן חתימה (באמצעות מנהל

המשיבה) על התחייבות כספית בגובה 50,000 ₪ להימנע מביצוע כל העבירות נשוא כתב האישום למשך 3 שנים.

2. על פי עובדות כתב האישום, המערערת שימשה ספק גז למסעדת מקדונלדס בשדרות הנשיא 119, חיפה (להלן: "המסעדה"). לצורך אספקת הגז הוטמן בקרקע מתקן הכולל 2 צוברי גז בנפח של 120 גלון כל אחד (להלן: "המתקן").
3. ביום 21.6.11 אירע אירוע של דליפת גז מהמתקן, ובחקירת האירוע נמצא, כי הטמנת הצוברים נעשתה ביום 3.9.95 (אישור הטמנת הצוברים ניתן למערערת ביום 23.8.94), המערערת סיפקה למתקן גפ"מ (גז פחמימני מעובה) באופן שוטף, וכי מאז התקנת המתקן ועד למועד האירוע לא בוצעה על ידי המערערת בדיקה תקופתית של מיכלי הצובר במתקן.
4. התקן הרלבנטי נשוא האישום הוא תקן 158, חלק 4, הקובע בסעיף ג-4.2: "בדיקה תקופתית: בודקים את כל המיכלים לפחות אחת ל-15 שנים, בכפוף למפורט בפרק ג-2 לעיל, וכמפורט להלן. הבדיקה תתועד בטופס כדוגמת טופס מס' 2 בפרק ג-5". לענין מיכלים בעלי הגנה קתודית קובע סעיף ג-2.3(ב), כי: "מיכל מוגן בשיטת ההגנה הקתודית הפסיבית ייבדק כמפורט בפרק ג-4 בנספח זה אחת ל-25 שנה, ובלבד שתוצאות הבדיקות התקופתיות של מערכת ההגנה הצביעו על תקינותה".
5. המערערת הואשמה גם באי-ביצוע בדיקה תקופתית לאביזרי הבטיחות של המתקן, אחת ל-10 שנים (בניגוד לתקן 158(4), סעיף ג-4.3), אך המשיבה חזרה בה מאישום זה במהלך שמיעת הראיות, והמערערת זוכתה מעבירה זו.
6. המערערת כפרה בעובדות כתב האישום, ובהודעת הערעור טענה, כי לא היה בסיס להרשעתה, וכי בית משפט קמא ביסס את הכרעתו על מסקנות והנחות מוטעות, וכי מעדויות העדים עולה קיומו של ספק סביר באשר להתקיימות יסודות העבירה.
- המערערת טענה גם, כי כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר, על סף תקופת ההתיישנות, דבר שגרם למערערת נזק ראייתי, וכי לא נערך למערערת שימוע טרם הגשת כתב האישום.
- לגופו של ענין טענה המערערת, כי מועד התקנת המתקן היה 16.2.96, ולא 3.9.95 כטענת המאשימה, וכי טעה בית משפט קמא בקביעתו שמועד ההתקנה היה כטענת המאשימה - 3.9.95.

לעניין אי-ביצוע בדיקות תקופתיות טענה המערערת, כי סעיף ג-4.2 לתקן אינו ברור, ואינו מסוים, ולכן לדעתה, הוא לא יכול לשמש בסיס להרשעה פלילית, וכי ממסמכים שהציגה המערערת עולה, כי המיכלים נבדקו "בדיקה תקינית" מספר פעמים לאורך השנים ונמצאו תקינים לשימוש.

המערערת הוסיפה וטענה, כי שגה בית משפט קמא כאשר הטיל עליה את הנטל לשמור מסמכים ונתונים הנוגעים למיכלים, כאשר החקירה הסתיימה בחודש יוני 2012 וכתב האישום הוגש בחלוף כ-5 שנים מסיום החקירה. המערערת טענה גם, כי לכל היותר מדובר באיחור זניח של בדיקת המיכלים, וכי בנסיבות אלה עומדת לה ההגנה של "זוטי דברים".

7. קודם שנדון בטענות המערערת נסקור את הראיות שנפרשו בפני בית משפט קמא ואת הכרעת הדין.

8. עד התביעה מר איהאב אליאס, חוקר ממשד התשתיות הלאומיות שחקר את התיק, העיד, כי על פי התקן יש לבצע בדיקה כללית לצובר אחת ל-15 שנים ולאביזרים אחת ל-10 שנים, וכי לא הוצגו כל בדיקות בעניין הנדון (עמ' 5 לפרוט' מיום 19.9.2017, ש' 9-11, וכן עמ' 12 לפרוט' מיום 31.10.2017, ש' 22-25). לדבריו, לפי התקן יש לתעד את הבדיקות על גבי טופס מס' 2 שבפרק ג-5, ומר גורדון, סמנכ"ל התפעול של המערערת, מסר לו, כי המסמכים נעלמו ולא קיימת ראייה בדבר ביצוע הבדיקות (עמ' 5 לפרוט' מיום 19.9.2017, ש' 14-19). לשאלת בית המשפט, אם יש תיעוד לפיו בשלב מסוים המערערת עצרה את אספקת הגז ("סטופ גז"), השיב העד, כי הנושא לא עלה בחקירותיו, אך הדבר ניתן לבדיקה בדו"ח אספקות הגז (עמ' 5 לפרוט' מיום 19.9.2017, ש' 22-23). לדבריו, על פי המסמכים בתאריכים 3.4.11, 27.3.11, ו-20.3.11 היו אספקות גז, האירוע של הדליפה היה ביוני 2011, ומכאן הוא למד: "שבזמן שהיה צריך לעשות את הבדיקה, לא עשו את הבדיקה, לא נשלף הצובר, וגם לא היה סטופ גז" (עמ' 5 לפרוט' מיום 19.9.2017, ש' 26-27).

כאשר נאמר לעד, כי המיכלים נתפסו וניתן היה לבדוק האם המספר על המתקן זהה לזה שהיה במועד ההתקנה, השיב העד, כי לא בדק ענין זה וכי אינו עובד יותר במנהל הגז (עמ' 13 לפרוט' מיום 31.10.2017, ש' 7). 9. עד התביעה מר צבי וייסלר, מפקח בטיחות הגז במשרד האנרגיה, היה במקום האירוע במועד האירוע וערך דו"ח (עמ' 14 סיפא עד 15 רישא לפרוט' מיום 31.10.2017). העד לא יכול היה להתייחס לבדיקות תקופתיות של המתקן מאחר ולא בדק זאת (עמ' 15 לפרוט' מיום 31.10.2017, ש' 10-13).

10. עד התביעה מר חאלד פארג', מנהל יחידת הפיקוח במנהל הגז, הגיע למסעדה עקב אירוע הדליפה. לדבריו, לפי תקן ישראלי 158 יש להחליף את הצובר כל 15 שנים, ובמידה ולצובר יש הגנה קתודית, אזי יש להחליפו כל 25 שנים (עמ' 17 לפרוט' מיום 31.10.2017, ש' 11-16).

- לדברי מר פארג', לצובר בענייננו לא הייתה הגנה קתודית, שכן "אם היה הייתי רושם את זה. גם בלילה רואים אז זה" (עמ' 17 לפרוט' מיום 31.10.2017, ש' 17-19).
- עוד אמר העד, כי הוא לא יכול לאשר ולא יכול לשלול שהמיכל הוחלף במשך 15 שנה, עם זאת ככל שאכן בוצעה החלפה של המיכל היה צריך להיות לכך היתר (עמ' 18 סיפא עד 19 רישא לפרוט' מיום 31.10.2017).
11. מטעם המערערת העיד מר עומר גורדון, סמנכ"ל התפעול. לדבריו, מי שפיקח על המיתקן עד אוקטובר 2011, נפטר (עמ' 22 רישא לפרוט' מיום 6.12.2017).
- לטענתו, אין צורך בהיתר להחלפת צובר, כל עוד הוא מותקן באותו מקום (עמ' 22 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 14-11).
- לדברי מר גורדון, החקירה הראשונה בוצעה 3 חודשים לאחר האירוע, ונמסרו לחוקרי המשיבה המסמכים שהמערערת הצליחה לאתר. כשנה לאחר האירוע, התחדשה החקירה, ולדבריו, גם אז הציגה המערערת מסמכים שהצליחה לאתר, ומאז ועד שנת 2017 לא עודכנה המערערת בעניין החקירה, עד שהוגש כנגדה כתב האישום (עמ' 22 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 27-31).
12. לדברי מר גורדון, יש בידי המערערת אישור, לפיו המתקן הופעל ביום 16.2.96, ולדבריו, בטעות נרשם אצל המשיבה תאריך הפעלה מוקדם יותר - 3.9.95 (עמ' 23 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 3-16).
13. מר גורדון הציג בחקירתו מסמכים שנמצאו אצל המערערת, ולדבריו, מן המסמכים הנ"ל עולה, כי לא ניתן לקבוע בוודאות אם הצובר הוחלף במהלך השנים, אך לטענתו ברור, כי המתקן היה אמור להיות מוחלף בסמוך למועד אירוע הדליפה (עמ' 25 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 23-26).
- בהמשך חקירתו אמר העד, כי התקן מחייב את בדיקת הצובר ולא את החלפתו, אך אישר כי לצורך בדיקה צריך להוציא את הצובר (עמ' 35 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 23-28).
14. בהכרעת הדין, לאחר סקירת הראיות, קבע בית משפט קמא, כי:
א. המערערת הייתה ספקית הגז למקדונלדס במועדים הרלבנטיים.

ב. תאריך ההתקנה היה 3.9.95, ולא 16.2.96 כפי שטוענת המערערת, שכן הדבר עולה מן המסמכים אותם הגישה המערערת עצמה, ובהם צוין שתאריך ההתקנה היה ביום 3.9.1995 ולא ביום 16.2.1996, כפי שטוענת המערערת. מועד ההתקנה במסמך שהגישה המערערת, ואשר היה ברשותה, נראה כמתקן ידנית, וללא שסופק הסבר בהערות, או במזכר כלשהו, אודות פשר התיקון, ובית משפט קמא לא קיבל את התיקון הנ"ל בכתב יד כאותנטי.

ג. אכן בוצעו בדיקות תקופתיות, אך לא בוצעה בדיקה העונה על דרישת סעיף ג-4.2 לתקן, שכן בדיקה כדוגמת זו שמופיעה בטופס מס' 2 בפרק ג-5 של התקן, לא הוגשה בפני בית המשפט, כשבית משפט קמא מפרט בהכרעת דינו אילו פרטים הייתה בדיקה זו צריכה לכלול, ואילו בטפסי הבדיקות שהגישה המערערת פרטים אלה לא צוינו. יתרה מכך, קובע בית משפט קמא, שבהתאם לעדותו של מר גורדון, ולפי היקפה של בדיקה זו, הרי שקיים צורך בהוצאת המיכל לשם ביצוע הבדיקה, ובעניין זה העיד מר גורדון, מטעם המערערת, כי במידה ומיכל מוצא, כאשר הוא מוטמן מחדש לאחר הבדיקה, יש צורך בקבלת אישור הפעלה מחדש (עמ' 34 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 1-6), דבר שהיה צריך גם לקבל ביטוי בתאריכי הטמנה והפעלה מעודכנים, ואילו מר גורדון אישר, כי תאריך ההפעלה של המיכל נשוא ענייננו לא שונה (עמ' 34 לפרוט', ש' 9).

מה עוד, שאילו הייתה מתבצעת בדיקה כנדרש, היה צריך להימצא בידי המערערת הטופס הרלוונטי לבדיקה, ולכל הפחות, הדבר היה צריך להשתקף בשינוי תאריך ההפעלה, כשכאמור, מר גורדון הסכים כי הוא לא שונה. מכל האמור לעיל הסיק בית משפט קמא, כי המערערת לא ביצעה את הבדיקה הנדרשת בהתאם לתקן 158 למיכלי הגז.

ד. בית משפט קמא הוסיף וקבע, כי לאחר שנקבע כי מועד ההתקנה וההפעלה היה 3.9.95, ולא בוצעה בדיקה תקופתית בחלוף 15 שנים, הרי שחל על המערערת איסור להמשיך ולספק גז מעבר לתאריך 3.9.2010, אולם מעיון בדו"חות האספקה שהגישה המערערת (נ/4) עלה, שהיא המשיכה לספק גז למתקן עד ליום 3.4.11, ובמהלך תקופה זו התבצעו 20 אספקות של גפ"מ, בהיקף של 3,384 ק"ג.

לפיכך קבע בית משפט קמא, שהמערערת המשיכה לספק גז למתקן על אף האיסור הקבוע בסעיף 8 לחוק הגז וסעיף 6 לצו הפיקוח.

15. המערערת ממאנת להשלים עם הכרעת הדין, וערעורה המפורט מונח בפנינו. בערעורה טוענת המערערת, כי בנסיבות התיק לא היה מקום להרשיעה בעבירה של אי-ביצוע בדיקה תקופתית לפי סעיף ג-4.2 לתקן 158, הכוללת בהתאם לפרקטיקה, אך לא בהתאם לאמור בתקן, גם שליפה של המיכל מתוך האדמה.

לטעמה של המערערת, עד המאשימה, מר פארג', לא יכול היה לשלול את העובדה שהמיכל הוחלף במהלך השנים, וכך גם השיבו עדים אחרים ולפיכך, היה בדברים אלה כדי לבסס ספק סביר.

16. המערערת טענה בנוסף, כי התנהלות המאשימה, בכך שהגישה את כתב האישום 6 שנים לאחר האירוע הסבה לה נזק כבד. המערערת מפנה לע"פ (מחוזי חיפה) 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ (30.11.2018) שם נקבע, כי כתב אישום שאינו מייחס לנאשמת גרימת נזק, ועניינו רק בהתקנה ובתחזוקה של מערכת הגז - "אינן נמנות על החמורות שבדין הפלילי". באותו מקרה, כך לטענת המערערת, הורה בית על ביטול כתב האישום רק בשל התנהלות המשיבה, וטוענת המערערת, כי יש להחיל בעניינה דין דומה (נעיר, כי בעניין גז יגל ביטל בית משפט השלום (ת"פ (שלום חיפה) 42813-08-13) את כתב האישום, בשל אי-התייצבותו של ב"כ המדינה לשיבות בית המשפט פעמיים, ולפיכך ראה בית משפט השלום את המאשימה כמי שוויתהר על כתב האישום וביקשה לחזור בה ממנו, ולא בשל קולת העבירות, וערכאת הערעור לא ראתה מקום להתערב בהכרעתו של בית משפט השלום).
- המערערת גם טענה, כי בהחלטת ביניים קבע בית משפט קמא ששמורה לה הזכות לטעון לנזק ראיתי ו/או הגנה מן הצדק, אך בית משפט קמא לא דן בכך בהכרעת הדין.
17. עוד טוענת המערערת, כי שגה בית משפט קמא כאשר הטיל עליה את נטל ההוכחה, בעוד המאשימה לא הציגה כל ראיה, או הוכחה, לפיה לא בוצעה בדיקה תקופתית כנדרש לפי סעיף ג 4.2 לתקן, אלא להיפך - עדי המאשימה אמרו כי אין להם הוכחה שהבדיקה לא בוצעה (מה עוד שהמיכלים צולמו, אך עקב חלוף הזמן לא ניתן לבחון את הרישומים עליהם). עוד טענה המערערת, שלא חלה עליה כל חובה לשמור מסמכים למשך שנים רבות.
- המערערת הוסיפה וטענה, כי טרם הגשת האישום לא נערך לה שימוע, ושגה בית משפט קמא עת לא קבע שהיה מקום לערוך שימוע בנסיבות המקרה.
18. המערערת טענה גם, כי הציגה את השתלשלות הדברים עד האירוע, והמחישה לבית משפט קמא, כי פעלה כל העת לשמירה על תקינות המיכלים, והקפידה על ביצוע בדיקות תקופתיות וקבלת אישורי תקינות למיכלים, וגם אם עבר זמן זניח בו לא בוצעו בדיקות (דבר שמוכחש על ידי המערערת), הרי מדובר בפער של מספר שבועות עד למועד בו הופסקה כליל אספקת הגז, ויש להחיל בנסיבות אלה את הגנת "זוטי דברים".
19. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 11.10.2018, חזר ב"כ המערערת על עיקרי הטענות שהועלו בערעור.
- לדברי ב"כ המערערת, המסמך אותו הגישה לבית משפט קמא, לפיו המיכל הוטמן לראשונה ביום 16.2.1996 ולא ביום 3.9.1995, הוגש ללא כל הסתייגות לעניין תקפות המסמך. משכך, עדיין יש פער, שכן האירוע אירע ביוני 2011, וכבר חלפו 15 שנים באותו מועד, אך המדובר בפרק זמן קצר יחסית.
- הוסיף וטען ב"כ המערערת, כי על המיכל מוטבעת פלטה, בה מצוין מועד ההתקנה של הצובר, אולם פלטה זו לא צולמה על ידי חוקרי המשיבה. לדבריו, המכלים נשלחו לגריטה, שכן לא הועלתה כל דרישה לשמירת המיכלים.

לדבריו, המערערת פעלה לאתר את כל המידע הרלוונטי לגבי אותם מיכלים, ואותרה תרשומת במחשב שהייתה בדיקה משנת 2003, שלדבריו עונה על הדרישות של בדיקה תקופתית, ודי בכך כדי להעביר את הנטל לכתפי המשיבה.

לטענת ב"כ המערערת, אין עיגון לטענת המשיבה, לפיה לצורך ביצוע הבדיקה התקופתית, יש להוציא את המיכלים ולהחליפם, והתקן אפילו לא מטיל מפורשות את החובה לבצע את הבדיקה על ספק הגז, כך שלשון הוראת התקן אינה ברורה דיו כדי לבסס הרשעה בפלילים.

ב"כ המערערת טען, כי המערערת הגישה מסמכים אודות בדיקות שבוצעו בסמוך לאירוע, לפיהן המיכל תקין, ובוצעה בדיקה ויזואלית בשנת 2010, כשהבדיקה האחרונה למיכל בוצעה ביום 27.7.2010.

20. מנגד טען ב"כ המשיבה, בעניין המסמך שהגישה המערערת עם מועד ההטמנה המתוקן בכתב יד, כי עלו תהיות לגבי התיקון שנערך במסמך, מה עוד שגם אצל המערערת נרשם במערכת הממוחשבת מועד ההטמנה בהתאם לטענת המשיבה (3.9.1995). לפיכך, אף בהנחה שהמועד שנרשם היה שגוי, הרי שהמערערת, בהתאם לתאריך שהיה רשום אצלה במערכת, הייתה כבר צריכה לבצע את הבדיקה, ואף המערערת טענה כי פנתה ללקוח, ואפילו שקלה להפסיק לו את אספקת הגז, ומכאן שברור שגם המערערת סברה שיש לבצע את הבדיקה כל 15 שנים ולא כל 25 שנים.

באשר לשמירת המיכלים טען ב"כ המשיבה, כי המיכלים הועברו למתקן "אמישראל", ונרשמה הוראה שיש לשמור עד להחלטה בעניין.

לטענת ב"כ המשיבה, בית משפט קמא דחה את טענת המערערת בדבר ביצוע בדיקה בעבר, שכן הנתונים בעניין נמצאים אך ורק אצלה, אך היא לא המציאה כל תיעוד בעניין, מה עוד שהדבר, לכל הפחות, היה צריך להיות מתועד במערכת המחשב של המשיבה.

באשר לטענת המערערת, לפיה התקן אינו מחייב הוצאת והחלפת המיכל, טען ב"כ המשיבה, כי מר גורדון בעדותו אישר שהבדיקה מחייבת את הוצאת המיכל, שאחרת לא ניתן לבצע בדיקה ויזואלית, שכן הוא מוטמן באדמה. ב"כ המשיבה הבהיר, שאין צורך להחליף את המיכל במסגרת הבדיקה, אלא די לבדוק האם הוא תקין וניתן להטמינו מחדש ולקבל אישור הפעלה חדש, ממנו מונים 15 שנים עד הבדיקה הבאה.

לדברי ב"כ המשיבה, המדובר בתיק העוסק בעניינים עובדתיים, כשבית משפט קמא קיבל כמהימנה את גרסת המערערת.

דין

21. בדומה לסקירה אותה ערך בית משפט קמא בהכרעת דינו, נסקור את המסגרת הנורמטיבית הדרושה להכרעה בעניינו.

סעיף 6 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הבטחת ההספקה של גז"מ), התשמ"ט-1989 קובע:

"ספק גז העוסק בגז"מ חייב למלא אחר תקנים, צווים, מיפרטים, היתרים, חבויות, רשיונות ותקנות על פי כל דין." סעיף 8(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989 קובע:

"ספק גז יבדוק מיתקן גז של צרכן גז ומיתקן גז המשמש צרכן גז ויוודא את תקינותם, טרם הספקת הגז לצרכן הגז." סעיף 17(א) לחוק התקנים, התשי"ג-1953 קובע:

"העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) -

...

(2) מתחזק, מתקין או מפעיל מצרך שלא בהתאם להוראות או לדרישות שנקבעו לגביו בתקן הרשמי, למעט דרישות בדבר סימון המצרך הקבועות בתקן רשמי, בניגוד להוראת סעיף 9(א1);

תקן 158(4) אשר היה בתוקף במועדים הרלבנטיים לכתב האישום קובע בסעיף ג-2.1(א):

"באחריות מתקין המכל להגן עליו מפני שיתוך בשיטה הנדסית מקובלת, המבטיחה הגנה מספקת לאורך תקופת השירות של המכל."

סעיף ג-2.2(א) קובע את שיטות ההגנה על המיכל וסעיף קטן ב' קובע, כי :

"מכל שהגנתו מפני שיתוך תתבצע בהתאם לאמור לעיל ייבדק כמפורט בפרק ג-4 בנספח זה אחת ל-15 שנה, ובלבד שההתקנה בוצעה בהתאם להנחיות התקן הישראלי ת"י 158 חלק 1..."

פרק ג-4 שכותרתו "בדיקות" קובע בסעיף ג-4.2:

"בודקים את כל המכלים לפחות אחת ל-15 שנים, בכפוף למפורט בפרק ג-2 לעיל, וכמפורט להלן. הבדיקה תתועד בטופס כדוגמת טופס מס' 2 בפרק ג-5."

לגבי מיכל בעל הגנה קתודית פסיבית, קובע סעיף ג-2.3(ב):

"מכל מוגן בשיטת ההגנה הקתודית בפסיבית ייבדק כמפורט בפרק ג-4 בנספח זה אחת ל-25 שנה, ובלבד שתוצאות הבדיקות התקופתיות של מערכת ההגנה הצביעו על תקינותה. כאשר ההגנה הקתודית מיושמת במכל במועד מאוחר יותר מהתקנתו, יהיה משך השירות הכולל של המכל (נספר מיום ההתקנה) שווה ל-25 שנה פחות חצי מספר השנים שחלפו ממועד ההתקנה עד מועד יישום ההגנה הקתודית, כמתואר בנוסחה:
שבה:

t- משך השירות הכולל (שנים).

ח- פרק הזמן בין ההטמנה לבין מועד ביצוע ההגנה הקתודית (שנים)."

סעיף ג-2.3(א)(6) קובע ביחס למיכל בעל הגנה קתודית פסיבית חובת שמירה של תיעוד הבדיקות, יחד עם יתר התיעוד הנדרש לפי ת"י 158, כל עוד המיכל בשירות.

22. לאחר שפירטנו את המסגרת הנורמטיבית, נבחן את קביעותיו של בית משפט קמא:

א. הקביעה הראשונה, כי המערערת הייתה ספקית הגז למקדונלדס במועדים הרלבנטיים לכתב האישום - אינה שנויה במחלוקת.

ב. בקביעה השנייה - לפיה תאריך ההתקנה היה 3.9.95 איננו מתערבים. בית משפט קמא בחן את המסמכים, שמע את הראיות, וההלכה היא כי אין להתערב בממצאים עובדתיים, אלא בנסיבות חריגות שאינן מתקיימות בענייננו (עיינו, למשל, בדברי כב' השופט י' עמית ב-ע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל, בפיסקאות 21-14 (8.9.2011), וכן עיינו בדברי כב' השופט (בדימוס) י' זמיר (בדעת הרוב), ב-ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, בעמ' 645 (2000)).

נוסיף ונציין, שגם אילו היינו מקבלים את עמדת המערערת, ואין אנו מקבלים את גרסתה בעניין זה, גם אז לא היה בכך כדי להועיל למערערת, מאחר וגם מן המועד לו טוענת המערערת, 16.2.96, ועד מועד האירוע, יוני 2011 חלפו למעלה מ-15 שנה.

ג. על פי קביעתו השלישית של בית משפט קמא, בוצעו במהלך השנים בדיקות שונות למיכל, אך לא בוצעה בדיקה העונה על דרישת סעיף ג-4.2 לתקן, שכן בדיקה כדוגמת זו שמופיעה בטופס מס' 2 בפרק ג-5 של התקן, לא הוגשה בפני בית המשפט, כשבית משפט קמא מפרט בהכרעת דינו אילו פרטים הייתה בדיקה זו צריכה לכלול, ואילו בטפסי הבדיקות שהגישה המערערת פרטים אלה לא צוינו. משכך, הסיק בית משפט קמא, כי המערערת לא ביצעה את הבדיקה הנדרשת בהתאם לתקן 158 למיכלי הגז.

לאחר ששקלנו בדבר סבורים אנו, שאף במסקנתו זו של בית משפט קמא אין להתערב, כפי שנסביר להלן.

23. אנו סבורים, כי חובתה של המערערת לביצוע הבדיקות הנדרשות לפי ת"י 158 מעוגנות על פי דין. חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989, קובע בסעיף 14:

"מי שקיבל רשיון ספק גז יחולו לגביו תנאים אלה:

- (1) לכל עוסק מטעמו בעבודת גז, ואם הוא יחיד - גם לו עצמו, רשיון מתאים לעיסוק בעבודת גז;
 - (2) הוא עומד בדרישות הבטיחות לענין מיתקני הגז שבבעלותו או בשימוש, כפי שקבע השר בצו ולפי כל חיקוק;
 - (3) הוא מקיים את ההוראות בדבר ביטוח חבותו על נזקים, בהתאם להוראות התוספת השניה וכפי שקבע השר בתקנות; השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת השניה;
 - (4) הוא מספק גז רק לצרכנים שיש לו עמם חוזה בכתב להספקת גז; הוראות אלה יחולו לענין התקשרות להספקת גז, שנעשתה ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008) ואילך, לרבות שינוי בתנאי התקשרות קיימת והארכת תקופת ההתקשרות;
 - (5) הוא מבצע בדיקות תקופתיות לכל הצרכנים שהוא מספק להם גז, ואינו מספק גז למיתקן של צרכן שלא איפשר את ביצוע הבדיקה כאמור; בדיקות כאמור יבוצעו אחת לחמש שנים לפחות או אחת לתקופה קצרה יותר ככל שנקבעו הוראות לענין זה על ידי השר או בתקן ישראלי ת"י 158.
- (ההדגשה שלנו)

24. כמו כן יש לציין, שבדברי ההסבר לתיקון מס' 3 לחוק (הצעות חוק 335, ג' בחשון התשס"ח, 15.10.2007) נקבע:

"כמו כן, מוצע, למען הסר ספק להטיל במפורש על ספק הגז חובת ביצוע בדיקות תקופתיות, בהתאם לתקן ישראלי ת"י 158..."

לפיכך סבורים אנו, שחובתה של המערערת לבצע בדיקות תקופתיות בהתאם לתקן ישראלי 158 מעוגנת כדבעי בהוראת הדין, וכאמור, אין להתערב במסקנתו של בית משפט קמא, לפיה לא עמדה המערערת בחובתה זו.

25. נתנו דעתנו לבדיקות ותיקונים שהמערערת הצביעה כי ביצעה אותם בשנים 2003, 2004, 2005, 2008, 2009, 2010 (הוגשו לעיונו כמוצגים 5 עד 13 באסופת המסמכים של המערערת), ואכן אין במסמכים ובטפסים עליהם מצביעה המערערת, כדי לענות על הדרישות של מילוי הטפסים כנדרש בביצוע בדיקה תקופתית (סעיף ג-4.2 של התקן המתייחס לתיעוד בדיקה בטופס כדוגמת טופס מס' 2 בפרק ג-5). אין אפוא מקום להתערב בענין זה בקביעתו של בית משפט קמא, לפיה הבדיקות שהוגשו בפניו, אינן עונות לדרישות המנויות בטופס מס' 2 בפרק ג-5 (עמ' 12 להכרעת הדין).

26. המערערת הלינה, כי מחמת השיהוי הממושך בהגשת כתב האישום נגדה, נגרם לה נזק ראייתי משמעותי, המצדיק את ביטול כתב האישום, ולמעשה, לטענתה, נוכח השיהוי והנזק הראייתי לא היה מקום להגיש כתב אישום כנגדה.

27. לאחר שהתקיים הדיון בערעור, הגישה המערערת ביום 5.11.2018 בקשה שכותרתה "בקשה לצירוף/הפנייה לאסמכתא", במסגרתה מפנה המערערת לפסק דינו של בית המשפט העליון ב-רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי (31.10.2018) [להלן: "עניין ורדי"], וטענה, שבית משפט קמא כלל לא דן בטענת השיהוי שהעלתה, ובנזק הראייתי שנגרם לה, לטענתה, עקב שיהוי זה, דבר שפגע ביכולתה להתמודד עם כתב האישום.

לטענת המערערת, יישום המבחנים שנקבעו בעניין ורדי בעניינה, מחייב תוצאה של ביטול כתב האישום, או לכל הפחות מחייב להורות על השבת הדיון לבית משפט קמא, על מנת שידון בטענת השיהוי לאור ההלכה שנקבעה בעניין ורדי.

המערערת סבורה, שבעניינה השיהוי הוא משמעותי - כשש שנים לאחר האירוע, כשבין היתר, המהנדס שטיפל במתקן מטעם המערערת - נפטר, המיכלים אינם עוד, והמערערת נדרשה לשמר ולאתר מסמכים פיזיים הנפרשים על פני תקופה של עשרות שנים, כאשר על-פי חוק משעה שהוסר המיכל אין חובה לשמור אותם.

מוסיפה וטוענת המערערת, שגם אין טעם מניח את הדעת לשיהוי בהגשת כתב האישום.

28. אִפשרנו לב"כ המשיבה להגיב לבקשה לצירוף אסמכתא, ובתגובה מיום 8.11.2018 נטען, שאין המדובר למעשה בבקשה לצירוף אסמכתא, כי אם בניסיון לא ראוי להוסיף טיעונים חדשים, ולבצע "מקצה שיפורים" בטיעוני המערערת, לאחר שניתנה לה ההזדמנות לטעון את מלוא טענותיה במסגרת הדיון שהתקיים בערעור, ומשכך סבור ב"כ המשיבה, שיש לדחות את הבקשה.

לגופו של עניין טוען ב"כ המשיבה, שהמערערת הגישה לבית משפט קמא בקשה הכוללת טענות מקדמיות ובהן טענת שיהוי, ובית משפט קמא קבע בהחלטתו (מיום 16.7.2017), שקשה לקבל את טענת המערערת, שהיא ספק גז מרכזי בארץ, כי היא לא שמרה את החומרים הרלוונטיים לאירוע, במיוחד כשהמדובר באירוע שהיה בחקירה פלילית. בהמשך הדיון בפני בית משפט קמא, לא הובאו ראיות, או נטענו טענות, שהיה בהן כדי להוסיף על הנטען בבקשתה של המערערת לביטול כתב האישום שנדחתה.

יתרה מכך, במהלך ניהול המשפט, הופרכו טענות המערערת, שכן הובהר, שהמהנדס שהיה אחראי על המיכל נפטר ביום 5.10.2011, מספר חודשים לאחר האירוע. בנוסף, במסגרת שתי החקירות שבוצעו בסמוך לאירוע טען נציג המערערת, שלא נמצאו מסמכים נוספים. בנוסף, המיכלים נשוא כתב האישום היו בחזקתה של המערערת, והיא בחרה להשמידם שלא כדין.

לפיכך טוען ב"כ המשיבה, שיש לדחות את בקשת המערערת אף לגופו של עניין.

29. בתשובתה מיום 11.11.2018 לתגובת המשיבה, טוענת המערערת, כי המשיבה לא הביאה בשום שלב של ההליך בבית משפט קמא נימוק לשיהוי המשמעותי, ולא הבהירה כיצד התנהלותה עולה בקנה אחד עם הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בעניין.

המערערת סבורה, שאין חולק כי בית משפט קמא לא דן כלל בסוגיית השיהוי. בהחלטתו בבקשה לביטול כתב האישום, בין היתר, מחמת השיהוי, החליט בית משפט קמא, שהסוגיה תבחן לאחר שמיעת הראיות, אולם בפועל היא לא נבחנה.

טוענת המערערת, כי בניגוד לטענת המשיבה, היא לא ביצעה מקצה שיפורים בבקשה לצירוף אסמכתא, אלא בחרה להפנות את תשומת ליבו של בית המשפט להלכה הרלוונטית לעניינו, שניתנה לאחרונה.

לטענת המערערת, אין זה נכון שבמועד החקירה לא היו ראיות כלשהן נוספות מעבר לאלה שהמציאה המערערת, שכן הנציג מטעם המערערת הבהיר, שהתיק לא אותר, ולכן לא היה באפשרות המערערת להתייחס לעניין עד לאיתור התיק. ייתכן שבתקופה שחלפה אבדו תיקים מסוימים שיכלו לסייע למערערת בהגנתה. עצם העובדה שמתקיימת חקירה, אינה מביאה למסקנה מיידית שאמור להיות מוגש כתב אישום, לבטח לא לאחר שחולפות מספר שנים.

30. לאחר ששקלנו בדבר, ועיינו בפסק דינו של בית המשפט העליון בעניין ורדי, סבורים אנו שאין לקבל את טענות המערערת בדבר נזק ראייתי עקב השיהוי בהגשת כתב האישום, ואף איננו רואים כל הצדקה להשיב את הדיון בעניין לבית משפט קמא, כעתירתה החלופית של המערערת.

סבורים אנו, שמחומר הראיות עולה, כי לא נגרם למערערת נזק ראייתי כלשהו עקב השיהוי, כפי שנסביר להלן.

החוקר מטעם משרד התשתיות הלאומיות, מר איהאב אליאס, העיד בעניין זה (עמ' 5 לפרוט' מיום 19.9.2017, ש' 18-12):

"התקן מגדיר בדיקת כל האביזרים של המיכל, לפי התקן צריך לעשות את הבדיקה ולתעד אותה גם על טופס, וגם לתעד את כל אורך החיים של הצובר מאז שהוא הוטמן כל עוד שהוא עובד, ביקשתי את המסמכים ולא הומצא לי. חקרתי את מר עומר גורדון, וממנו ביקשתי את המסמכים. אמר שאין לו את המסמכים, נעלמו המסמכים. במסגרת החקירה ביקשתי מספר מסמכים, יש מסמך ששלחתי מכתב איזה מסמכים ביקשתי, ביקשתי את האספקות של הגז למתקן, אישור הזמנה. נתתי לו דרישה בכתב איזה מסמכים אני צריך, הוא השיג חלק, אספקות למשל, אבל טפסי הבדיקות שביקשתי שהם נדרשים לפי התקן, לא קיבלתי." (ההדגשה שלנו)

בעניין זה העיד גם סמנכ"ל התפעול אצל המערערת, מר עומר גורדון (עמ' 22 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 29-27):

"האירוע היה בחודש שישי שנת 2011, החקירה הראשונה בוצעה 3 חודשים לאחר האירוע, הגעתי עם המסמכים הרלוונטיים שהצלחנו לאתר. החקירה לאחר מכן בוצעה בערך שנה לאחר האירוע וגם אז הצגנו את המסמכים שהצלחנו לאתר."

עוד העיד מר גורדון (עמ' 22 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 18-20):

"התיעוד נעשה בצורה של ריכוז כל המסמכים בתיקים, כאשר משנת 1991, הופעלה מערכת מחשב, שהנתונים מוקשים למערכת המחשב, אבל המסמכים פיזית עדיין מתויקים בתוך תיקים, קלסרים, ונמצאים בארכיונים. לכל צובר כזה, בדרך כלל יש יותר מתיק אחד."

יתרה מכך, מר גורדון העיד, כי כאשר הוגש כתב האישום בשנת 2017, הם ביצעו חיפוש נוסף ואיתרו "עוד תיק אחד" (עמ' 22 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 29 עד עמ' 23, ש' 1).

מכאן, שבסמוך לאירוע, שאירע בתאריך 21.6.2011, נערכה חקירה שלושה חודשים לאחר האירוע, ובהמשך כשנה לאחר האירוע. באותם מועדים לא עלה בידי המערערת למצוא תיעוד אודות הבדיקה התקופתית. כך, שהגשת כתב האישום בשנת 2017, לא שינתה את מצבה של המערערת לרעה ביחס לתקופה שבסמוך לאירוע, שכן גם בסמוך לאירוע לא עלה בידה למצוא את המסמכים הרלוונטיים לביצוע הבדיקה התקופתית.

אין לקבל את טענת המערערת בתשובתה לתגובת המשיבה בבקשה לצירוף אסמכתא (בסעיף 11), לפיה אין זה נכון שבמועד החקירה לא היו בידיה ראיות נוספות מעבר לאלה שהומצאו, הואיל ולטענתה הובהר שהיה קיים תיק שלא אותר.

היא הנותנת, לטעמנו, שאם במועד ביצוע החקירות, בסמוך לאירוע, לא עלה בידי המערערת לאתר את התיק, הרי ברור שחלוף הזמן הוא לא זה שמנע את איתור התיק.

יתרה מכך, דווקא לאחר הגשת כתב האישום, הצליחה המערערת לאתר מסמך אחד נוסף.

31. אכן, שיהיו עשוי להוות עילה לקבלת טענת "הגנה מן הצדק" מקום בו "הימשכות הליכי החקירה וההעמדה לדין התנהלו בעצלתיים, והביאו לפגיעה ממשית ביכולתו של אותו נאשם להתגונן, או כאשר חלוף הזמן מעורר סתירה עמוקה לחובת הצדק וההגינות המתחייבת מניהול הליך פלילי תקין" (דברי המשנה לנשיאה כב' השופט ח' מלצר (בדעת הרוב) בעניין ורדי, בפסקה 108), ואולם בענייננו, כאמור, השיהוי בהגשת כתב האישום כנגד המערערת - לא הביא לפגיעה ביכולתה להתגונן. חלוף הזמן אינו במידה כה משמעותית שיש בה כדי לעורר סתירה עמוקה לחובת הצדק וההגינות בניהול ההליך הפלילי.

נציין, כי בעניין ורדי, חלפו כ-17 שנים מביצוע העבירות שיוחסו בסוגיית התארים המזויפים, דהיינו, המדובר בשיהוי גדול במידה משמעותית מאשר בענייננו (שם, בפסקה 125 לפסק דינו של המשנה לנשיאה כב' השופט ח' מלצר).

בסוגיית היתרי הבניה, שאף היא נדונה בעניין ורדי, השיהוי היה מתון יותר (כ-8 שנים), אך באותו מקרה שיהוי זה הביא לכך, שעדים שונים התקשו בשחזור זיכרונם בשאלות שנגעו לעניין שדון שם, מה עוד שהייתה, שם, קביעה כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה לא פעלה לאכיפת דיני התכנון והבניה באתר חמת גדר לאורך שנים, גם לאחר שנודע לה שהוצאו היתרי בניה שלא כדין על ידי הוועדה המקומית, והיא אף נמנעה מלפעול בהליכים מנהליים נגד ההיתרים (שם, בפיסקה 113).

ואילו בעניינו, כאמור כבר לעיל, השיהוי לא פגע ביכולתה של המערערת להתחקות אחר המסמכים הרלוונטיים, שכן כבר בחקירה שנערכה בסמוך לאירוע, היא התקשתה באיתור מסמכים רלוונטיים, וכן לא הצליחה להצביע כי אכן נערכה הבדיקה התקופתית, כדרישת סעיף ג-4.2 לתקן.

כמו כן, בעניינו, השיהוי לא השפיע על העדויות שנשמעו בפני בית משפט קמא.

אשר על כן, המסקנה היא, שהשיהוי בעניינו לא פגע במערערת במידה המצדיקה את ביטול כתב האישום, ואף אין הצדקה להשבת הדיון בטענת השיהוי לבית משפט קמא.

32. עם זאת, יש ליתן לשיהוי ממושך בהגשת כתב אישום משקל בשלב גזירת הדין, כפי שכתב כב' השופט (בדימוס) י' דנציגר ב-ע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל, בפיסקה 37 (12.3.2009):

"אכן, כבר נפסק לא אחת כי יש מקום להתחשבות בחלוף הזמן ובהתארכות ההליכים עת בא בית המשפט לשקול את העונש שראוי כי יושת על נאשם, וזאת כל עוד לא צעדיו של הנאשם עצמו הם שגרמו לעיכובים בניהול ההליך המשפטי בעניינו. היקף ההתחשבות בשיקול זה משתנה ממקרה למקרה בהתאם לנסיבות העניין ולשיקולים רלבנטיים אחרים..."

כמו כן, יפים לעניינו דברים דומים שכתבה כב' השופטת (בדימוס) ע' ארבל ב-ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל, בפיסקה 36 (1.2.2010):

"לאור האמור, מקובלת עליו מסקנת בית המשפט קמא כי ביטוי של השיהוי הכבד בהגשת כתב האישום צריך לבוא בגזירת העונש. אשוב ואבהיר: איני שוללת את האפשרות כי תהיינה נסיבות בהן שיהוי כבד בהגשת כתב האישום, אשר גרם נזק ממשי ומהותי ליכולתו של נאשם להתגונן, תבאנה לביטול כתב האישום. ואולם, עניין זה מחייב בדיקה בכל מקרה לנסיבותיו, אשר תביא בחשבון את מהות העניין, את סיבת השיהוי ומשכו ואת טיב הנזק שנגרם לנאשם. אין להפוך את ההגנה מן הצדק למכשיר לקיצור תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק ויש להקפיד על כך שתיוותר מכשיר להגשמת עקרונות של הגינות וצדק. מהטעמים שנפרשו לעיל, איני סבורה כי פגיעה שכזו נגרמה במקרה דנן באופן שיצדיק ביטול כתב האישום, ואולם יש להביאה בחשבון בגזירת הדין."

33. בעניינו, בית משפט קמא אכן נתן משקל בגזר דינו לשיהוי בהגשת כתב האישום (עמ' 5 של גזר הדין):

"בית המשפט ששמע ראיות, לא יכול להתעלם מהשיהוי הממושך, ובהקשר זה יש לציין כי בית המשפט לא התרשם כי היה מדובר בחקירה מורכבת או סבוכה, אשר הצדיקה הגשת כתב אישום בעבירה המשקפת סיכון חיי אדם, תוך שיהוי משמעותי כל כך. מצופה היה מהמאשימה, נוכח טענותיה לסיכון שלום הציבור, להגיש את כתב האישום בסמיכות רבה יותר לאירוע מושא כתב האישום, דבר זה חייב לקבל ביטוי במיקומו של העונש במתחם העונש ההולם."

ואכן, הענישה שהשית בית משפט קמא היא מתונה בנסיבות העניין (קנס כספי בסך 15,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה על סך 50,000 ₪), ובכך ניתן, כאמור, משקל ראוי לשיהוי שבהגשת כתב האישום.

34. עוד ראוי לציין, שהמיכלים הרלוונטיים נתפסו אמנם תחילה על ידי המשיבה, אך מיד בהמשך (ביום 22.6.2011 בשעה 04:00 בבוקר, דהיינו, שעות ספורות לאחר האירוע) הוחזרו לחזקת המערערת, כפי שנכתב בדו"ח רישום אירוע של אגף פיקוח ובטיחות גז - צפון, במשרד התשתיות הלאומיות, הנושא תאריך 22.6.2011, ונערך על ידי מר ח'אלד פראג' (ת/18).

נכתב בדו"ח, בסעיף 5:

"בסביבות השעה 04:00 לפנות בוקר, הצוברים הוצאו מהאדמה והועברו למתקן אמרישגז בקריית אתא ובכך נגמר האירוע."

אכן המערערת מציינת, שבחלוף השנים נשלחו המיכלים לגריטה, ואינם מצויים עוד ברשותה (עמ' 3 לפרוט' הדיון שבפנינו), אך ראוי לציין שבהתאם לדו"ח התפיסה (ת/20), הנושא תאריך 22.6.2011 שעה 03:00, היו המיכלים אמורים להישמר במחסני המערערת עד להחלטתו של אגף הפיקוח בעניין זה, כפי שנכתב בדו"ח:

"2 צוברי גז בנפח 120 גלון כ"א שסומנו בפלומבות 537397, 537398."

הצוברים יועברו למתקן אמרישגז לריקון מגז ויישמרו שם בצד עד להחלטת האגף בעניינם." (ההדגשה שלנו)

35. המערערת טוענת, שיתכן ובוצעה בשנת 2003 החלפה של המיכל, שכן בבדיקה שבוצעה אז צוין: "בדיקה תקנית לכל מערכת הגז", ולדברי המערערת נעשה שימוש במונח זה לפעולה של החלפת המיכל.

עוד טוענת המערערת, שהפלטה המוטבעת על המיכלים (על גביה מצוינים תאריך ההטמנה לראשונה, וכן תאריך ביצוע בדיקה תקופתית) לא צולמה, והמיכלים נשלחו לגריטה (על ידי המערערת). אולם, נציין, כאמור כבר לעיל, שבהתאם לדו"ח התפיסה (ת/20) המיכלים היו אמורים להישמר על ידי המערערת עד להחלטת האגף בעניינם, ובשליחתם לגריטה, מנעה המערערת מעצמה את האפשרות להוכיח את טענתה.

זאת ועוד, כאשר נשאל החוקר מטעם משרד התשתיות הלאומיות, מר איאהב אליאס, האם יש לו הוכחה שמתקני הגז לא הוחלפו מיום הפעלתם לראשונה הוא השיב (עמ' 12 לפרוט' מיום 31.10.2017, ש' 25-26):

"אני ביקשתי בדיקות תקינות למערכת, מאז שהוטמן ועד לאירוע. במהלך החקירה, אף אחד מנציגי חברת אמרישגז לא טען שהמתקן הזה הוחלף בשום חקירה."

כשנשאל מר אליאס, האם לא ניתן היה להשוות את המספר הקטלוגי של המיכל שהוצא לבין המספר הקטלוגי של המיכל המקורי שהופעל, השיב מר אליאס (עמ' 13 לפרוט', ש' 10-11):

"מעניין אותי למה אחרי 6 שנים אתה שואל את השאלות האלה כאשר נציגי אמרישגז נחקרו על הדבר הזה כבר לפני 6 שנים ואף אחד מהם לא טען את הטענות האלה."

דהיינו, בעת החקירה שנערכה סמוך לאירוע לא העלתה המערערת כלל את הטענה שהמיכל הוחלף, ובאותה עת המיכלים היו עדיין בידה, וניתן היה לברר טענה זו בנקל.

36. יתרה מכך, אילו הוחלף המיכל, כטענת המערערת, הדבר היה דורש קבלת אישור הפעלה מחדש, כפי שהעיד מר גורדון (עמ' 34 לפרוט' מיום 6.12.2017, ש' 1-6):

"ש. אם כך, נניח לרגע שיכול להיות שהוראת הביצוע הזאת כוללת גם החלפת המיכלים האם נכון, ואמרת לנו את זה קודם, שאם הוצאנו את המיכלים, אנחנו מטמינים אותם מחדש, אנחנו כבר רושמים תאריך הפעלה חדש במתקן הזה, נכון?"

ת. כן, זה הנוהל.

ש. ויותר מזה, אם הוצאנו מיכלים והכנסנו אותם, צריך גם אישור הפעלה חדש, נכון?

ת. נכון."

אולם, אין כל ראייה בדבר קבלת אישור הפעלה חדש, כך, שלמעשה, אין ראייה לכך שהמיכל הוחלף במהלך השנים.

37. עוד נוסיף, שגם אין לקבל את הטענה, או ההשערה, לפיה ייתכן והמיכלים נשאו הדיון היו בעלי הגנה קתודית, שלפיה חובת הבדיקה לפי פרק ג-2 של התקן הוא אחת ל-25 שנה. אילו אכן סברה המערערת, שמיכלים אלה הם בעלי הגנה קתודית, לא היה מקום להעלות את הטענה, שהבדיקה התקופתית בוצעה במועד וכנדרש, שהרי אין מחלוקת שמאז 1995 לא חלפו 25 שנה.

38. עוד נציין, כי אף אין מקום להתערב בקביעתו הרביעית של בית משפט קמא שבהכרעת הדין, לפיה, המערערת המשיכה לספק גז למתקן על אף האיסור הקבוע בסעיף 8א לחוק הגז ובסעיף 6 לצו הפיקוח, כשהוא מבסס את קביעתו על דו"ח האספקה שהגישה המערערת - נ/4 (עמ' 17 של הכרעת הדין).
הסברו של בית משפט קמא בעניין זה מקובל עלינו.
39. בניגוד לטענת המערערת, איננו סבורים שניתן להגדיר את העבירות נשוא הדיון כ"זוטי דברים", ובאשר לטענת המערערת לפיה היה מקום לקיים שימוע, הגם שמדובר בעבירת עוון, וזאת נוכח חלוף הזמן, נציין, כי לא שוכנענו שקיים טעם מיוחד המצדיק עריכת שימוע במקרה זה.
40. לא הועלתה טענה כנגד גזר הדין שהוטל על המערערת, ולמען הסר ספק נציין, שגם בהתחשב, כאמור, בשיהוי שבהגשת כתב האישום, גזר הדין הוא מתון ומידתי.
41. על יסוד כל האמור לעיל, איננו סבורים כי נפל פגם בהכרעת הדין של בית משפט קמא, ולפיכך אנו מורים על דחייתו של הערעור על כל חלקיו.
- ניתן היום, ו' כסלו תשע"ט, 14 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים, שנתנו את הסכמתם להמצאת פסק הדין בדואר.